

همبستگی اعتیاد به کار با تنش شغلی و فرسودگی شغلی پرستاران

حسین جناآبادی^۱، محمود رضا میری^۲، پرویز رضا میرلطفی^{۳*}

^۱ دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران
^۲ استادیار، گروه جراحی عمومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران
^۳ استادیار، گروه معارف اسلامی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران
 * نویسنده مسئول: پرویز رضا میرلطفی، استادیار، گروه معارف اسلامی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران.
 ایمیل: pr.mirlotfi@yahoo.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۱۱/۲۶

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۱/۲۸

چکیده

مقدمه: پرستاران زمان زیادی را به فعالیت و مراقبت از بیمار می‌پردازند. اعتیاد به کار می‌تواند مشکلات منفی روانی و جسمی بسیاری را بدنبال داشته باشد. مطالعه حاضر با هدف تعیین همبستگی بین اعتیاد به کار با تنش شغلی و فرسودگی شغلی پرستاران انجام شد. **روش کار:** این مطالعه توصیفی-همبستگی است که به روش نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای تعداد ۳۵۰ پرستار شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر زاهدان در سال ۱۳۹۳ مورد مطالعه قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از "پرسشنامه اعتیاد به کار" (Workaholism Questionnaire)، "پرسشنامه تنش‌زا های شغلی" (Job Stressors Questionnaire) و "سیاهه فرسودگی ماسلاچ" (Maslach Burnout Inventory) جمع‌آوری گردید. روایی و پایایی ابزارها در مطالعات داخل کشور تأیید شده است. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری اس پی اس نسخه ۱۷ انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین نمره اعتیاد به کار با تنش شغلی ($r = 0.715$, $P < 0.001$) و فرسودگی شغلی ($r = 0.73$, $P < 0.001$) پرستاران همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون همزمان نیز نشان داد که مؤلفه اعتیاد به کار توان پیش‌بینی تنش شغلی و نیز فرسودگی شغلی پرستاران را دارند ($P < 0.001$).

نتیجه گیری: بین اعتیاد به کار، تنش شغلی و فرسودگی شغلی پرستاران همبستگی مثبت و مستقیم وجود دارد. پیشنهاد می‌شود با برگزاری کلاس‌های آموزشی پرستاران با پدیده اعتیاد به کار، تنش، فرسودگی شغلی و نحوه کنترل آن‌ها آشنا شوند.

واژگان کلیدی: اعتیاد به کار، تنش، فرسودگی شغلی، پرستاران

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

شاغل به وجود می‌آید طوریکه که خواست محیط کار و در نتیجه فشارهای مرتبط با آن بیش از آن است که فرد بتواند از عهده آن برآید. بنابراین، محیط کار، تنش‌های طولانی و مداوم را به دنبال دارد. این موارد در افراد شاغل در حرفه‌های یاری‌رسان، هنگامی که خود را غرق در مشکلات دیگران احساس می‌نمایند، بیشتر است (۴).

از جمله مشاغل پر تنش که می‌تواند فرد را درگیر خود سازد، پرستاری است، چرا که پرستار فردی است، مسئول کنترل و پایش بیست و چهار ساعته بیمار و طبعاً بطور مستمر در معرض عوامل متعدد تنش‌زا قرار می‌گیرد (۵). در بررسی‌های صورت گرفته در زمینه تنیدگی شغلی از دیرباز حرفه پرستاری به علت کافی نبودن تعداد پرستاران و در نتیجه فشار بالای کار به خودی خود به منزله نخستین منبع تنیدگی محسوب می‌شود (۶). همچنین انجمن ملی ایمنی حرفه‌ای در آمریکا، پرستاری را در رأس ۴۳ حرفه دارای شیوع بالای بیماری‌های مربوط به تنش شغلی معرفی کرده است (۷). بر اساس شواهد ۷/۴ درصد پرستاران در

امروزه نیروی انسانی به عنوان ارزشمندترین سرمایه سازمان، با مسائل و مشکلات عدیده‌ای روبرو است. لذا کارشناسان مدیریت و روان‌شناسان سازمانی توجه خود را به عواملی که در افزایش یا کاهش کارایی انسان تأثیر می‌گذارد، معطوف داشته و تلاش می‌کنند با شناسایی این عوامل و به‌کارگیری تمهیدات لازم بر تأثیر عوامل مثبت افزوده و از نقش عوامل منفی بکاهند (۱). یکی از این عوامل اعتیاد به کار است که پیامدهای منفی از جمله تنیدگی‌های شغلی را به دنبال دارد (۲). اصطلاح اعتیاد به کار اولین بار در سال ۱۹۷۱ توسط Oates کشیش و روان‌شناس آمریکایی تحت عنوان اعترافات یک معتاد به کار عنوان شد (۳). در نظر وی معتادان به کار افرادی هستند که نیاز به کار در آن‌ها به حدی زیاد و افراطی است که ممکن است خطری جدی برای سلامتی، شادی فردی، روابط درون فردی و وظایف و نقش‌های اجتماعی آن‌ها بوجود آورد از پیامدهای منفی اعتیاد به کار تنش شغلی است (۱). تنش شغلی، تنشی است که در آن کنش متقابل بین شرایط کار و ویژگی‌های فردی

پرسشنامه بر اساس سبک ۵ درجه‌ای لیکرت تنظیم و نمره گذاری آن از ۰ تا ۴ (هرگز=۰، همیشه=۴) است. در این آزمون حداقل نمره فرد صفر و حداکثر آن ۸۰ خواهد بود. هرچه نمره فرد به هشتاد نزدیکتر باشد نشانه فرسودگی شغلی بیشتر می‌باشد و بر عکس (۱۴). روایی ابزارهای فوق در مطالعه ناستی‌زایی و همکاران (۱) به روش روایی محتوی مورد بررسی و تأیید قرار گرفته است. بر اساس این مطالعه مقدار ضریب پایایی "پرسشنامه اعتیاد به کار"، "پرسشنامه تنش زا های شغلی"، و "سیاهه فرسودگی ماسلاچ" به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۸ و ۰/۷۶ بود. این ضرایب نشان دهنده آن است که پرسشنامه‌های مورد استفاده از پایایی لازم برخوردارند.

پژوهشگر پس از کسب اجازه از معاونت پژوهش دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و ریاست محترم بیمارستان و مدیران ذی‌ربط، به پرستاران واجد شرایط مراجعه نمود و اهداف پژوهش را به صورت فردی برای هر یک ارائه کرد. پژوهشگر به کلیه مشارکت‌کنندگان این اطمینان را داد شرکت آنان در پژوهش کاملاً اختیاری است و اطلاعات حاصل محرمانه بوده و هیچ تأثیری بر روند ارزشیابی آن‌ها ندارد. جهت جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ها در اختیار پرستاران قرار گرفت تا در زمان مناسب به صورت خودگزارشی به تکمیل آن‌ها بپردازند. برای تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه با کمک نرم افزار اس پی اس نسخه ۱۷ استفاده شد.

یافته‌ها

از ۳۵۰ پرستار شرکت کننده در مطالعه، ۸۱/۷۱ درصد زن و ۱۸/۲۹ درصد مرد بودند. بر اساس یافته‌ها، بیشترین فراوانی پاسخ دهندگان از نظر سطح تحصیلات را افراد دارای مدرک کارشناسی ۸۲/۹ درصد و کمترین فراوانی را افراد دارای مدرک کارشناسی ارشد (۱۷/۱ درصد) داشتند. در رابطه با سابقه کار گروه‌های ۱۵-۱۰ سال (۶۹/۷ درصد) بالاترین فراوانی و افراد با سابقه کار بالای ۱۵ سال (۲۱/۱ درصد) کمترین فراوانی را داشتند. نتایج نشان داد بین نمره کل اعتیاد به کار ($P < 0/001, r = 0/715$) و مؤلفه عجین شدن در کار ($P < 0/001, r = 0/714$)، تمایل دورنی به کار ($P < 0/001, r = 0/718$) و لذت بردن از کار ($P < 0/001, r = 0/706$) و لذت بردن از کار ($P < 0/001, r = 0/718$) با تنش شغلی همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین نتایج نشان دهنده وجود همبستگی مثبت و معنی داری بین نمره کل اعتیاد به کار ($P < 0/001, r = 0/73$) و مؤلفه عجین شدن در کار ($P < 0/001, r = 0/732$)، تمایل دورنی به کار ($P < 0/001, r = 0/734$) و لذت بردن از کار ($P < 0/001, r = 0/723$) با فرسودگی شغلی بود (جدول ۱).

بر اساس مدل رگرسیون، مقدار ضریب تبیین (R^2) برابر با ۰/۵۲۳ می‌باشد که به این معناست اعتیاد به کار ۵۲/۳ درصد از واریانس تنش شغلی را تبیین می‌کند. هم‌چنین یافته‌ها نشان می‌دهد مؤلفه: عجین شدن در کار با مقدار ($\beta = 1/19$)، لذت بردن از کار با مقدار (۰/۹۳۹) = β و تمایل دورنی به کار با مقدار ($\beta = 0/465$) به ترتیب از بیشترین تأثیر بر تنش شغلی پرستاران برخوردار بوده‌اند ($P < 0/05$) (جدول ۲).

بر اساس مدل رگرسیون، مقدار ضریب تبیین (R^2) برابر با ۰/۵۴۶ می‌باشد که به این معناست اعتیاد به کار ۵۴/۶ درصد از واریانس

هر هفته، به علت تحلیل رفتگی یا ناتوانی ناشی از تنش شغلی غیبت می‌کنند که این میزان ۸۱ درصد بیشتر از سایر گروه‌های حرفه‌ای است (۸). در مطالعه‌ای مشخص گردید که پرستاران به علت شرایط کاری سخت، تمایل به بازنشستگی زودتر از موعد داشتند (۹). از طرف دیگر، طبق گزارش انجمن استخدام آمریکا، میزان جابه‌جایی کار پرستاران ۳۳ درصد و میزان ترک خدمت در آنان ۹۱ درصد است؛ به طوری که هر سال به ازای هر ۱۰ پرستار، یک پرستار شغل خود را ترک می‌کند (۱۰).

با توجه به این که شدت تنش شغلی، با کیفیت عملکرد پرستاران در مراقبت از بیماران در ارتباط است و کاهش عملکرد شغلی، مشکلات جسمی و روانی فراوانی را برای پرستاران به بار می‌آورد (۱۱)، از این رو مطالعه حاضر با هدف تعیین همبستگی اعتیاد به کار با تنش و فرسودگی شغلی پرستاران انجام گرفت.

روش کار

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این مطالعه را پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر زاهدان در سال ۱۳۹۳ تشکیل دادند. تعداد کل پرستاران ۸۶۶ نفر بود. تعداد نمونه بر اساس فرمول نمونه‌گیری کوکران تعداد ۳۵۰ پرستار محاسبه گردید. مشارکت کنندگان به شیوه نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. بدین صورت که کلیه بخش‌ها به عنوان طبقه در نظر گرفته شدند، سپس از بین هر طبقه متناسب با تعداد به تصادف (با استفاده از جدول اعداد تصادفی) نمونه گرفته شد.

معیارهای ورود به مطالعه شامل شاغل به کار بودن در حرفه پرستاری با حداقل یک سال سابقه کار بود. برای جمع‌آوری اطلاعات از سه پرسشنامه به شرح ذیل استفاده شد:

الف) "پرسشنامه اعتیاد به کار" (Workaholism Questionnaire) این پرسشنامه سه بعد اعتیاد به کار را در قالب ۲۰ گویه به این شرح بررسی می‌کند: عجین شدن در کار (گویه‌های ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۴ و ۱۵)، تمایل دورنی به کار (گویه‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۳)، لذت بردن از کار (گویه‌های ۹، ۱۰، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰). پرسشنامه بر اساس سبک ۵ درجه‌ای لیکرت تنظیم شده است و نمره‌گذاری آن از ۱ تا ۵ بدین شرح است (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) سوالات ۴ و ۱۳ پرسشنامه به صورت معکوس نمره گذاری شدند (کاملاً مخالفم=۵ تا کاملاً موافقم=۱) در این آزمون حداقل نمره فرد ۲۰ و حداکثر آن ۱۰۰ خواهد بود. هرچه نمره فرد به ۱۰۰ نزدیک‌تر باشد نشانه اعتیاد به کار خواهد بود و بر عکس (۱۲).

ب) "پرسشنامه تنش زا های شغلی" (Job Stressors Questionnaire) این پرسشنامه در قالب ۲۱ گویه به بررسی تنش شغلی کارکنان می‌پردازد. پرسشنامه بر اساس سبک ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم تنظیم شده است و نمره گذاری آن از ۱ تا ۵ است (کاملاً موافقم=۱، تا کاملاً مخالفم=۵) می‌باشد. در این آزمون حداقل نمره فرد ۲۱ و حداکثر آن ۱۰۵ خواهد بود. هرچه نمره فرد به ۱۰۵ نزدیک‌تر باشد نشانه تنش شغلی بیشتر خواهد بود و بر عکس (۱۳).

ج) "سیاهه فرسودگی ماسلاچ" (Maslach Burnout Inventory) در قالب ۲۰ گویه بررسی فرسودگی شغلی می‌پردازد.

فرسودگی شغلی را تبیین می‌کند. هم‌چنین یافته‌ها نشان می‌دهد مؤلفه عجین شدن در کار با مقدار $(\beta = 1/17)$ ، لذت بردن از کار با مقدار $(\beta = 0/878)$ و تمایل درونی به کار با مقدار $(\beta = 434)$ به ترتیب از بیشترین تأثیر بر تحلیل رفتگی پرستاران برخوردار بوده‌اند $(p < 0/05)$ (جدول ۳).

جدول ۱: ضرایب متقابل همبستگی اعتیاد به کار با تنش و فرسودگی شغلی

متغیر	تنش شغلی	فرسودگی شغلی
عجین شدن در کار	۰/۷۱۴	۰/۷۳۲
ضریب همبستگی		
P-Value *	< ۰/۰۰۱	< ۰/۰۰۱
تمایل درونی به کار	۰/۷۱۸	۰/۷۳۴
ضریب همبستگی		
P-Value *	< ۰/۰۰۱	< ۰/۰۰۱
لذت بردن از کار	۰/۷۰۶	۰/۷۲۳
ضریب همبستگی		
P-Value *	< ۰/۰۰۱	< ۰/۰۰۱
اعتیاد به کار، مقیاس کل	۰/۷۱۵	۰/۷۳
ضریب همبستگی		
P-Value *	< ۰/۰۰۱	< ۰/۰۰۱

* آزمون همبستگی پیرسون.

جدول ۲: خلاصه تحلیل رگرسیون برای پیش بینی تنش شغلی بر پایه مؤلفه اعتیاد به کار^a

P-Value *	t	ضرایب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد	
		Beta	Std. Error	B	
۰/۰۱۹	۲/۳۶	۱/۱۹	۱/۸۱	۴/۲۹	عجین شدن در کار
۰/۰۳۴	۲/۱۲	۰/۴۶۵	۰/۷۹۲	۱/۶۸	تمایل درونی به کار
۰/۰۳۹	۲/۰۷	۰/۹۳۹	۱/۶۴	۳/۳۹	لذت بردن از کار

$$R = 0/723, R^2 = 0/523, F = 126/22, Sig = 0/000^a$$

* آزمون رگرسیون چندگانه.

جدول ۳: خلاصه تحلیل رگرسیون برای پیش بینی فرسودگی شغلی بر پایه مؤلفه اعتیاد به کار^a

P-Value *	t	ضرایب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد	
		Beta	Std. Error	B	
۰/۰۱۷	۲/۳۹	۱/۱۷	۱/۸۲	۴/۳۷	عجین شدن در کار
۰/۰۴۳	۲/۰۳	۰/۴۳۴	۰/۷۹۷	۱/۶۲	تمایل درونی به کار
۰/۰۴۸	۱/۹۸	۰/۸۷۸	۱/۶۵	۳/۲۷	لذت بردن از کار

$$R = 0/739, R^2 = 0/546, F = 138/63, Sig = 0/000^a$$

* آزمون رگرسیون چندگانه.

بحث

بهبودی اشاره کردند (۱۶). Lanzo و همکاران هم بیان کردند معتادین به کار تنش و اضطراب بیشتری را نسبت به سایرین متحمل می‌شوند (۱۷) شعبانی بهار و محمدیان در مطالعه‌ای عنوان کردند شخصی که وابستگی کمتری به کار دارد تنش و تنش شغلی کمتری را متحمل می‌شود، لذا دارای سلامت جسمی و روانی خوبی می‌باشد (۱۸). اگر چه ماهیت کار پرستاران با تعامل با بیمار و ارائه مراقبت گره خورده

نتایج نشان داد با افزایش نمره اعتیاد به کار و مؤلفه وابسته به آن تنش شغلی پرستاران نیز افزایش یافته است. در این راستا عسکری و نوری (۱۵) در مطالعه‌ای گزارش کردند افزایش اعتیاد به کار در کارکنان می‌تواند منجر به افزایش تنش‌ها از جمله اضطراب، اختلال خواب، افسردگی و علائم جسمانی شود. شریعت و همکاران نیز در مطالعه‌ای به رابطه مثبت و معنی‌دار اعتیاد به کار و تنش و تنش شغلی در کارکنان

ناستی زایی و صباغی نیز گزارش کردند زمانی که فرد تحت فشار ناشی از اعتیاد و کار زیاد قرار گیرد. اگر تجدید قوا صورت نگیرد به دنبال آن فرسودگی شغلی بروز خواهد کرد (۱). در این راستا جناآبادی و همکاران هم در مطالعه‌ای به وجود رابطه مستقیم میان اعتیاد به کار با استرس و فرسودگی شغلی معلمان اشاره کردند (۲) که همسو با نتایج مطالعه حاضر است در نهایت می‌توان اظهار داشت اگرچه جامعه پژوهش در مطالعات فوق را پرستاران تشکیل نداده بودند اما همه به تأیید نتایج مطالعه حاضر پرداختند که نشانه لزوم توجه به افزایش بار کاری ناشی از اعتیاد به کار است.

نتیجه گیری

یافته‌های به دست آمده از پژوهش حاضر، همبستگی مثبت و معنی داری بین اعتیاد به کار و تنش و فرسودگی شغلی در پرستاران را نشان داد. بدان معنی که با افزایش اعتیاد به کار تنش و فرسودگی شغلی در پرستاران مورد مطالعه افزایش یافته است.

یکی از محدودیت‌های این مطالعه این بود که حالت روحی پرستاران هنگام تکمیل پرسشنامه‌ها ممکن است بر نحوه پاسخدهی آن‌ها تأثیر گذار بوده که از کنترل پژوهشگر خارج بود.

پیشنهاد می‌شود با برگزاری کلاس‌های آموزشی پرستاران با پدیده اعتیاد به کار، تنش، فرسودگی شغلی و نحوه کنترل آن‌ها آشنا شوند.

سپاسگزاری

این مطالعه حاصل طرح پژوهشی با کد ۵۱۱۵، ۱۳۹۳ در دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد که در سال ۱۳۹۳ به تصویب رسیده است. لذا از معاونت پژوهش دانشگاه و همکاری صمیمانه مدیریت بیمارستان‌ها و مدیر محترم پرستاری و کارکنان محترم پرستاری که بدون همکاری آنها این مطالعه ممکن نبود، نهایت سپاسگزاری می‌شود.

References

- Nastiezaie N, Sabegi F. [The relationship of workaholism with job stress and burnout in elementary teachers]. Iran Occupat Health. 2016;13(2):83-94
- Jenaabadi H, Azizi Nejad B, Saeidi Mahmoud Abadi F, Haghi R, Hojatinasab M. Relationship of Workaholism with Stress and Job Burnout of Elementary School Teachers. Health. 2016;8(01):1. DOI: 10.4236/health.2016.81001
- Oates W. Confessions of a Workaholic: The Facts about Work Addiction. Kent: World Publishing Co; 1971.
- Yada H, Lu X, Omori H, Abe H, Matsuo H, Ishida Y, et al. Exploratory study of factors influencing job-related stress in Japanese psychiatric nurses. Nurs Res Pract. 2015;2015:805162. DOI: 10.1155/2015/805162 PMID: 25922763
- Navidian A, Saber S, Rezvani Amin M, Kianian T. [Correlation of quality of work life and job satisfaction in nurses of Kerman University of Medical Sciences]. J Health Prom Manage. 2014;3(2):7-15.

است و شناسایی عوامل تهدید کننده سلامت وی تعیین کننده کمیت و کیفیت راندمان کاری و کیفیت عملکرد آن‌ها در مراقبت از بیماران و چگونگی سلامت جامعه است. اما هیچیک از مطالعات فوق بر روی جامعه پرستاران انجام نشده بودند. اما تاییدی بر نتایج مطالعه حاضر بودند.

دیگر یافته‌های این مطالعه نشان داد با افزایش اعتیاد به کار فرسودگی شغلی در پرستاران افزایش می‌یابد. عرب و همکاران در راستای نتایج مطالعه حاضر به این امر اشاره داشتند که کارکنان معتاد به کار در درازمدت با ادامه روند کار و فعالیت، با مشکلات جسمانی و روانی روبرو می‌شوند که علاوه بر اختلال در عملکرد فردی، عملکرد اجتماعی آن‌ها نیز دچار اختلال می‌شود، به این ترتیب کمتر از شغل خود لذت می‌برند و ادامه فعالیت در شغل کنونی برای آن‌ها دردآور و خسته کننده خواهد شد و به عارضه فرسودگی شغلی دچار می‌شوند (۱۹) Burke & Kraut نیز اعتیاد به کار را عاملی غیرمستقیم بر تحلیل رفتگی کارکنان از طریق تعارض درون فردی و تعارض میان فردی منجر دانستند (۲۰). و حسنی و شهودی در مطالعه خود به این امر اشاره کردند که اعتیاد به کار منجر به نادیده گرفته شدن امور مربوط به زندگی می‌شود که خود منجر به بروز احساسات منفی و فرسودگی در فرد می‌شود (۲۱). شعبانی بهار و محمدیان نیز به در مطالعه‌ای بیان کردند اعتیاد به کار می‌تواند منجر به افزایش فرسودگی شغلی شود (۱۸) مطالعه Schaufeli و همکاران نیز نشان داد اعتیاد به کار سبب افزایش بار کار اضافی می‌شود که تحلیل منابع انرژی ذهن را به همراه دارد. که در دراز مدت منجر به بروز تحلیل یا فرسایش شغلی می‌شود (۲۲). همچنین آقاجانی در تأیید نتایج مطالعه حاضر بیان کردند اعتیاد به کار منجر می‌شود افراد احساس کنند از کنترل شغلی و حمایت اجتماعی کافی برخوردار نیستند در نتیجه تنش و تنش زیادی را متحمل می‌شوند که در کوتاه مدت قابل تحمل اند اما در دراز مدت باعث تحلیل مقاومت بدنی و روانی انسان می‌شود (۲۳).

- Dadsetan P. [Stress- New Civilization Disease]. 1st ed. Tehran: Roshd; 1998.
- Mehrabi T, Parvin N, Yazdani M, Asemanrafat N. [Investigation of some occupational stressors among nurses]. Iran J Nurs Midwife Res. 2010;10(2):22-8.
- Khaghanizadeh M, Syrti Nir M, Abdi F, Kaviani H. [Review the level of mental health nurses working in hospital affiliated to Tehran University of Medical Sciences]. J Ment Health Princ. 2006;8(31):141-48.
- Reineck C, Furino A. Nursing career fulfillment: statistics and statements from registered nurses. Nurs Econ. 2005;23(1):25-30, 3. PMID: 15768781
- Sheikhi MR, Sareechloo ME, Javadi A, Moradi M. [Effect of nurses' empowerment on coping with job stresses]. J Qazvin Univ Med Sci. 2009;12(4):38-42.
- Mashak B, Farhand B, Moghadam S, Pazhoom Z, Hajalikhani T, Taghipoor N. [Relationship between job stresses among nurses with their general health status in Kamali Hospital]. Alborz Univ Med J. 2015;4(4):231-36.
- Spence JT, Robbins AS. Workaholism: definition, measurement, and preliminary results. J Pers Assess.

- 1992;58(1):160-78. DOI: [10.1207/s15327752jpa5801_15](https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5801_15) PMID: 16370875
13. Dua JK. Job stressors and their effects on physical health, emotional health and job satisfaction in a university. *J Educ Admin.* 1994;32(1):59-78. DOI: [10.1108/09578239410051853](https://doi.org/10.1108/09578239410051853)
 14. Antoniou A-SG, Davidson MJ, Cooper CL. Occupational stress, job satisfaction and health state in male and female junior hospital doctors in Greece. *J Manage Psychol.* 2003;18(6):592-621. DOI: [10.1108/02683940310494403](https://doi.org/10.1108/02683940310494403)
 15. Askari A, Nouri A. [Investigating the relationship between workaholic and dimensions of general health in the employees of an organization in Isfahan]. *Iran Occupat Health J.* 2011;8(2):8-14.
 16. Shariat H, Taboli H, Saljooghi SZ. [The relation between workaholism & occupational stress: A case study about welfare organization personnel of Kerman, Iran]. *Interdiscip J Contemp Res Bus.* 2012;4(8):151.
 17. Lanzo L, Aziz S, Wuensch K. Workaholism and incivility: stress and psychological capital's role. *Int J Workplace Health Manage.* 2016;9(2):165-83. DOI: [10.1108/IJWHM-08-2015-0051](https://doi.org/10.1108/IJWHM-08-2015-0051)
 18. Shabani Bahar G, Mahmudiyani Z. [The relationship between workaholism and job burnout of sport teachers in Kermanshah]. *J Sport Manage Motor Behav.* 2011;6(16):129-47.
 19. Arabm F, Rezaeirad M, Esmaeilnia K. [Evaluation of the Relationship between Workaholism, Organizational Silence, and Burnout in Staff of Mazandaran University of Medical Sciences in 2014]. *J Health Res Commun.* 2016;1(4):21-7.
 20. Burke M, Kraut R, editors. Mopping up: modeling wikipedia promotion decisions. Proceedings of the 2008 ACM conference on Computer supported cooperative work; 2008: ACM.
 21. Hasani M, Shohoudi M. [The relationship between leadership components security surveillance and psychological security dimensions of workaholism: View Urmia University Staff]. *J Execut Manage.* 2013;5(10):86-106.
 22. Schaufeli WB, Bakker AB, Van der Heijden FMMA, Prins JT. Workaholism, burnout and well-being among junior doctors: The mediating role of role conflict. *Work Stress.* 2009;23(2):155-72. DOI: [10.1080/02678370902834021](https://doi.org/10.1080/02678370902834021)
 23. MJ. A. [The professional burnout of nurses in different wards]. *J Gorgan Bouyeh Fac Nurs Midwife.* 2013;9(2):97-104.

Correlation of Workaholism with Job Stress and Job Burnout in Nurses

Hossein Jenaabadi ¹, Mahmood Reza Miri ², Parviz Reza Mirlatifi ^{3,*}

¹ Associate Professor, Department of Educational Science, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran

² Assistant Professor, Department of General Surgery, School of Medicine, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran

³ Assistant Professor, Department of Islamic Studies, School of Medicine, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran

* **Corresponding author:** Parviz Reza Mirlatifi, Assistant Professor, Department of Islamic Studies, School of Medicine, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran. E-mail: pr.mirlotfi@yahoo.com

Received: 16 Apr 2016

Accepted: 14 Feb 2017

Abstract

Introduction: Nurses dedicate a lot of time to their job and patients' care. In this respect, workaholism can create negative psychological and physical problems. The aim of the present study is to determine the correlation of workaholism with job stress and job burnout in nurses.

Methods: This study is a descriptive-correlational research in which 350 nurses that work in the teaching hospitals of the city of Zahedan are selected based on stratified-random sampling in 2015. The data is collected using "Workaholism Questionnaire", "Job Stressors Questionnaire", and "Maslach Burnout Inventory". Validity and reliability are confirmed in previous studies. The data is analyzed by SPSS.17.

Results: There is a significant and positive correlation between workaholism with work stress ($r = 0.715$, $P < 0.001$) and job burnout ($r = 0.73$, $P < 0.001$) in nurses. Moreover, the simultaneous regression analysis indicate that the components of workaholism could predict both work-related stress and professional burnout in nurses ($P < 0.001$).

Conclusions: This study indicate that there is a positive and direct correlation of workaholism, work-related stress, and professional burnout in nurses. In order to familiarize nurses with the phenomena of workaholism, work-related stress, and job burnout and to control them, it is recommended to offer training courses.

Keywords: Workaholism; Stress; Burnout Professional; Nurses